

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Qua[n]do masculus [et] qua[n]do femina [quod] pubes

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymudi.

Talis inter eos non est sequuta, et ipsa per claustrari sine velle sponsi. et si sponsus postularer eam de claustro non detet expire ad eum cum illo pimorando. nec ipsa postmodum detet nutere alteri viro.

Fifth noteandum, quod hoc et autor intendit in littera est intelligendum de voto simplici. quod hoc impedit matrimonii trahendum. sed non dirimit contractum. ut licet aliqua virgo vel puella in signum voti continetie deponeret crines. tamen depositio crini non solenizat votum. Et licet dictum sit qualiter votum solenizet. tamen ad matrimonium dirimendum sufficit votum solene. quod solenizatum fuerit per suscepctionem sacri ordinis. aut per professionem facias alicui religionis. sed et applica approbate. ut per exera de voto et voti redemptio.

Fifth noteandum, licet actu ipsum tractus quem imputes promittunt patrem vocare cum se viderint deceptos rite pulteratis. etiam si pater traherit per filia ipsa per reuocare quoniam tempus pulteratis non habet usum et rationem debitam tamen si consenserit postmodum amodo reuocare non potest. et ideo ipsis pueris ponuntur tutores usque ad decimum quartum annum. qui ipsos regere debet ut virtuosus videntur. et eorum bona ne inutiliter consumantur.

Fifth noteandum, quod sola copula carnalis reuocat uxores de claustro ideo si aliqua puella discurreret a viro ad claustrum copula carnali non punita. non detet redire. et ipse vir per trahere cum alia. et hoc est verum si non dederit consensum quod ipsa possit intrare religionem.

Fifth noteandum, diceret quod tamen sepe superius dictum est quod votum impedit matrimonium trahendum et dirimit contractum. quoniam hic dicitur quod non dirimit trahendum. Rendetur quod supius dictum intelligitur de voto solene. sed hic autor loquitur de voto simplici. quod per abscisionem crinis vel come manus propria non solenizatur votum. Et intelligitur hec littera secundum hoc cum dicitur (In signum crines absindas) Si vero talis puella vel virgo faceret votum solene. sic quod soleniter ei absindatur como si traheret matrimonium nullum esset.

Fifth noteandum, per meliori intellectu littere. quod secundum iura puella dominus publicus in duodecimo anno. et masculus in decimoquarto anno. et isto rite masculus et mulier patet sibi unice commisceri. Tunc dicitur in textu (irritat) Et rite est. quod ad matrimonium requirit consensus voluntarius et ulterius presupponit deliberationem et discretione. sed quod masculus sub tertio decimo anno et mulier sub duo decimo anno erit discretio et matura deliberatio. ideo tunc non habet consensum voluntarius. et ex hoc ante hoc tempore non patet trahere matrimonium. Tunc hec puella (de qua in lege) viderit se delusam cum generetur ad duodecimum annum. per illud contractum matrimonij irritare. ut dicitur in lege. et hoc est verum si ista irritata non possederet copula carnalis. Echot dicitur ideo. quod in multis vigor naturae et malitia corporis supplet etate. ita quod carnaliter se commisceret tempore. si enim decimo aut xii anno fuerit carnalis copula pacta stabit matrimonium.

s^c in uxore. s^c ancillâ
Ancillam liber si ducat. et hanc putat esse
liber s^c liber .i. uxore

Ingenuam. si vult non hec sua sponsa manebit.
s^c sequuta .i. carnalis copula

Inter eos quis fuerit commissio carnis.

.i. delusum

Cum se decepum videt atq; scienter ad eius
s^ecognoscēdo eā carnalr s^evir ancilla .i. vxor
Transeat amplexus semel iste. si hec sua sponsa
s^eest intelligendū

Sic econuerso si nupsit libera seruo.

Nec autor addit alios casus de m̄rimoniō dices. si eis; alijs nobilis &
liber petēt vxorē nobilē & liberam. & dareb; sibi ancilla. q̄uis ille liber cognoscat
eā carnaliter. dū p̄ceperit se delusum p̄t reuocare m̄rimoniū. S; dū
liber sciuerit eā ancillā esse & defug eā cognoscat carnalr tūc stabit matrimoniū.
nū. nec p̄t reuocare. S; ille est si aliqua nobilis vel libera lumeret aliquem
seruum & putaret habere liberū.

Orcia l̄an notādū. q̄ tale impedimentū & esse impedimentū 2ditio
nis. & cu hoc p̄mittit error p̄sonae. vt patuit supra.

Secundonotādū. q̄ ille q̄ est seruus 2ditiois nō p̄t petere separatiōem @
libera p̄ter 2ditioem. si aut nobilis vel liber petreret tūc posset fieri separatio.
Et silt si liber duxerit libera quā putaret esse ancillā. tūc talis error nō p̄t
dirimere matrimoniū.

Tercio notādū. q̄ vir liber qui duxerit ancillā & cognoverit ea; fore
ancillā. si nō intendit eā retinere amplius non debet eam cognoscere. q̄ si
eam cognoscat post hoc. tūc eam repudiare nō p̄t.

Quarto notādū. q̄ ppter istā 2ditioē ille q̄ p̄trahit cu aliquā de qua
capit cautōem & fideiūssores. q̄ sit libera. & tñ postea p̄cipit eā esse ancillā
p̄t iste liber statim ab ea separari si vult.

Quinto notādū. si vir liber duceret ancillā quā putaret libera. & ipse
liber postq; sciuerit fore ancillā eā cognosceret carnalr. nō p̄t eā repudiare
Ultimo notādū. q̄ 2ditio libertatis plus restrigunt hoiem q̄ aliud
accīs. Etia p̄cessus generatiōis ppter vilitatē carnis sp̄ inclinat ad pessimū.
nā si aliq fuerit seruus omne generatiū erit seruile. ergo talis 2ditio po
et impedit m̄rimoniū. Etia p̄ seruitutē p̄t impedi finis matrimonij. s.
plificatio. q̄ seruus est sub potestate sui dñi. vel ancilla sub potestate sue dñe
ergo nō p̄t vir habere potestate vxoris seruus 2ditiois nisi p̄sentiente dñi.

Unde notādū. q̄ duob; modis liber nō p̄t repudiare ancillā si eā di
xerit. Primo q̄ scit eā esse ancillā. & ergo dī l̄a hoc remouendo (hanc pu
ter esse ingenuā) Secundo si ignoraret eā esse ancillā & postea sciuerit & tamē
equē bñ cognoscit eā carnali verbis vel factis. tūc tenet eā iterū seruare. q̄
qd semel placuit amplius displicere nō p̄t. et videtur placere ppter carna
lem copulam subsequitam

.i. marie .i. ad habitādū .i. vxor

Si vir eat romam mansurus ibi. sua sponsa
de iure s^evirū .i. nō tenet seq̄ si peregrinat

Iure sequetur eum. nūsc̄ si sit peregrinus

.i. thoro legitimo

Sisponsūm thalamo suscepsum deserit vxor